

Міністерство освіти і науки України **Хмельницький національний університет**

Академія економічних наук України, Спілка економістів України, Хмельницька торгово-промислова палата, Вища школа бізнесу та менеджменту в м. Чеханув (Польща), Європейський Науковий фонд Інституту Інновацій, м. Вроцлавек (Польща), Люблинська вища школа в Риках (Польща), Університет Миколаса Ромериса, м. Вільнюс (Литва), Тбіліський державний університет імені I. Джавахішвілі, м. Тбілісі (Грузія), Сухумський державний університет, м. Тбілісі (Грузія), Запорізький національний університет, Вінницький національний технічний університет, Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ, Донецький національний університет (м. Вінниця), Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Національний університет «Львівська політехніка», ДУ Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана, Львівський торговельно-економічний університет, Одеський національний морський університет, НТУ «Харківський політехнічний інститут», Херсонський національний технічний університет, Центральноукраїнський національний технічний університет

ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ

МАТЕРІАЛИ ІII МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ФОРУМУ

**VIII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
“ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ЕКОНОМІКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРИОРИТЕТИ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ, ТОРГОВЕЛЬНОЇ ТА БІРЖОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ЗА УМОВ ЕВРОІНТЕГРАЦІЇ”**

**XXII МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«СТРАТЕГІЗАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ТА БІЗНЕС-МОДЕЛІ
ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

10 -11 листопада 2023 року

Ministry of Education and Science of Ukraine

Khmelnitskyi National University

Academy of Economic Sciences of Ukraine, Union of Economists of Ukraine,
Khmelnitskyi Chamber of Commerce and Industry, Higher School of Business and
Management in Czehanów (Poland), The European Science Foundation of the Institute of
Innovations, Wroclawek (Poland), Lublin Higher School in Ryki (Poland), Mykolas
Romeris University, Vilnius (Lithuania), I. Javakhishvili Tbilisi State University, Tbilisi
(Georgia), Sukhumi State University, Tbilisi (Georgia), Zaporizhzhia National University,
Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia Trade and Economic Institute,
Donetsk National University (Vinnytsia), Ivano-Frankivsk National Technical University
of Oil and Gas, Lviv Polytechnic National University, Institute of Market Problems and
Economic and Environmental Research of the National Academy of Sciences of Ukraine,
"Kyiv National University of Economics named after V. Hetman", Lviv University of
Trade and Economics, Odesa National Maritime University, Kharkiv Polytechnic
Institute, Kherson National Technical University, Central Ukrainian National Technical
University

ENTREPRENEURSHIP AND STRATEGIC DIRECTIONS OF BUSINESS PROCESS DEVELOPMENT UNDER GLOBAL CHALLENGES

MATERIALS III INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ECONOMIC FORUM

**VIII INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCES
«INSTRUMENTS OF REGULATION OF THE NATIONAL ECONOMY AND
STRATEGIC PRIORITIES OF BUSINESS, TRADE AND STOCK EXCHANGE
ACTIVITIES UNDER THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION”**

**XXII INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCES
«STRATEGY OF PLANNING AND BUSINESS MODELS OF
ENTREPRENEURSHIP UNDER THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION»**

November 10-11, 2023

Підприємництво та стратегічні напрями розвитку бізнес-процесів в умовах глобальних викликів: збірник матеріалів III Міжнародного науково-практичного форуму / за ред. Любохинець Л.С., Гончар О.І., Танасієнко Н.П. Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2023. 323с.

У збірнику надруковані матеріали III Міжнародного науково-практичного економічного форуму «Підприємництво та стратегічні напрями розвитку бізнес-процесів в умовах глобальних викликів», проведеного 10-11 листопада 2023 року у Хмельницькому національному університеті.

Збережена авторська редакція. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність посилань несуть автори статей.

Рекомендовано до друку Вченою радою Хмельницького національного університету (протокол №7 від 28.12.2023).

Розглянуті проблеми розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції, проблеми планування промислового виробництва, проблеми фінансових механізмів в стабілізації кризових явищ в національній економіці, особливості інтелектуального капіталу економіки України та його значення в становленні інноваційно-інвестиційних систем, проблемні аспекти та сучасні тенденції розвитку підприємництва та торгівлі, бізнес-моделі підприємництва в умовах цифровізації, євроінтеграційний вектор стратегізації управління підприємництвом потенціалом, проблеми управління логістичною діяльністю організаційних структур, особливості регіональної підтримки вітчизняного виробника та зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Для керівників виробництв та установ, викладачів, фахівців з економіки, студентів ВНЗ.

ЗМІСТ

Секція 1

Теоретичні аспекти розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції. Загальні проблеми планування промислового виробництва

Gonchar Olga, Dikhaminjia Irma, Natalia Belyakova

Innovation potential of Ukraine and Georgia in the conditions of global challenges.....4

Бушовська Л.Б., Ємець І., Олексюк Ю.О.

Аналіз динаміки заробітної плати в Україні за період 2019-2023
років та проблеми її регулювання в сучасних умовах.....9

Бушовська Л.Б., Джуглій О., Коваль В., Співак О.

Туризм як форма розвитку міжнародних відносин: тенденції
розвитку.....14

Григорук П.М., Григораш О.М.

Виклики та перспективи економічного розвитку України в період
повоєнного відновлення.....20

Запухляк І.Б., Котерлін І.Б., Бойко М.О.

Суть та необхідність нормативно-правового регулювання
маркетингової діяльності.....23

Кононенко Р.О., Яцун А.Г.

Конкурентоспроможність аграрного сектору в умовах глобальних
викликів.....30

Кривдик М.О., Гавловська Н.І., Параксевич В.С.

Особливості формування механізму реалізації стратегії
забезпечення економічної безпеки в умовах
кризи.....34

Любохинець Л.С., Клепайлло Р.В., Дьячок І.Д.	
Конкурентоспроможність підприємства в умовах невизначеності	37
Матвійчук Л.О.	
Тенденції розвитку аграрного страхування в Україні в умовах воєнного стану.....	42
Матюх С.А., Рудніченко Є.М.	
Трансформація цілей реалізації стратегії забезпечення економічної безпеки.....	46
Мейш А.В., Локатир В.В.	
Боргові виклики для України.....	50
Мороз С.В., Мороз О.І.	
Основні аспекти функціонування ефективного бізнесу в Україні в умовах війни.....	57
Пилип'як О.В.	
Сучасні форми трансферу технологій в Україні.....	61
Руда Т.В., Барабаш О.В.	
Перспективи створення та функціонування «сухих портів» в Україні.....	65
Скорик Г.І.	
Теоретичні засади і прояви недобросовісної конкуренції на товарних ринках України.....	68
Танасієнко Н.П., Врублевський І.М., Урізченко В.В.	
Ефективна інвестиційна політика держави як фактор повоєнного відновлення економіки України.....	73
Тюріна Н.М., Назарчук Т.В., Петяк А.В.	
Оцінювання результатів управління економікою України та пріоритети її повоєнного розвитку.....	76

Федоренко Ю.Р., Білик В. В.	
Теоретичні підходи в дослідженні процесів комунікацій.....	81
Фіалковська А.А.	
Інструменти державного регулювання бізнесу під час воєнного стану.....	84
Форкун І.В., Гришак Д.В.	
Оцінка управління фінансовим забезпеченням закладів освіти України.....	88
Форкун І.В., Плацідим І.С.	
Інституційно-правові засади та політика управління фінансовим забезпеченням закладів освіти.....	93
Шиндер В.О.	
Сутністний зміст теорії мотивації праці.....	96

Секція 2

Інтелектуальний капітал економіки України та його значення в становленні інноваційно-інвестиційних систем

Гнідаш В.О.	
Напрямки розвитку системи освіти України.....	100
Демешко Т.В., Ткаченко В.В.	
Сутність процесів наукової міграції академічного персоналу.....	103
Дражниця С.А., Юрчак О.О., Босак В.О.	
Стимулювання торгового персоналу, як інструмент покращення обслуговування в магазині.....	105
Кравець С.А.	
Сутність процесів творчого саморозвитку здобувачів освіти.....	109

Кучеренко Л.О.	
Чинники та елементи управління кадровим потенціалом.....	112
Лісова І.О., Білик В.В.	
Особливості управління кадрами у системі охорони здоров'я.....	115
Попенко Н.В.	
Сутнісний зміст управління персоналом.....	117
Свістунов О.С., Радчик Т.М.	
Удосконалення системи управління персоналом підприємства за сучасних умов воєнного стану в Україні.....	121
Семикіна М.В., Куликов Г.О.	
Цифровізація економіки та зайнятості з позицій соціальної відповідальності.....	126
Тимошенко Ю.В., Волошин А.І.	
Змістовна характеристика категорії «якість освіти».....	130

Секція 3

Підприємництво та торгівля: проблемні аспекти та сучасні тенденції розвитку. Бізнес-моделі підприємництва в умовах цифровізації

Gonchar A.	
Theoretical principles of digitization of business activities from the position of digital ecosystems.....	136
Janowski A. M.	
Determinants of the effectiveness of life insurance companies in the conditions of modern challenges.....	140
Андрушкевич З.М., Кізенко С.Г.	
Сучасні тенденції розвитку маркетингових комунікацій в умовах	

діджиталізації.....	144
Бакай В.Й.	
Проблемні аспекти розвитку підприємництва під час війни.....	147
Бушовська Л.Б., К. Олійник, В. Ніколусь	
Сучасний стан та розвиток фермерських господарств в Україні.....	152
Гарват О.А.	
Оцінка показників діяльності суб'єктів господарювання України.....	158
Головач Т.В.	
Управління діловою активністю підприємств України в сучасних умовах господарювання.....	161
Карвацка Н.С., Заблоцький О.В.	
Методологія проектного менеджменту як інструмент ціннісно- орієнтованого управління сталим розвитком підприємства.....	166
Кримчак Л.А., Кримчак О.А., Антончик О.А.	
Вибір інструментарію забезпечення економічної безпеки підприємства.....	169
Любохинець Л.С., Кочепуд М.Ю.	
Оптимізація товарного забезпечення обороту підприємства торгівлі.....	174
Мейш А.В.	
Комплаєнс в системі внутрішнього контролю та звітності бізнесу як елемент антикорупційного аудиту.....	179
Мельнік М.А.	
Адаптаційні можливості підприємства в умовах невизначеності.....	184

Поплавська О.В., Драйна В.Д.	
Цифрова трансформація та інноваційно-інвестиційна безпека підприємницьких структур.....	189
Свістунов О.С., Мороз С.В., Гаєвський Є.І.	
Особливості торговельного бізнесу в умовах глобальних викликів.....	193
Руда Т.В., Вальчук В.С.	
Сутність та характеристика сучасних інструментів електронної комерції.....	197
Сачинська Л.В., Тихонюк В.В.	
Основні методичні підходи до аналізу фінансового потенціалу підприємства.....	201
Співак В.В., Яремчук О.В.	
Особливості забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах російської агресії.....	205
Шалева О.І.	
Якість обслуговування клієнтів як необхідна умова конкурентоспроможності компанії.....	208
 Секція 4	
Стратегізація управління підприємницьким потенціалом: евроінтеграційний вектор	
Войніков М.О.	
Корпоративна культура як напрямок ефективного управління.....	214
Гладкий Г.А.	
Управлінські рішення та критерії їх ефективності.....	217
Лосіцька Я.І., Білик В.В.	
Наукові підходи у дослідженнях організаційної поведінки.....	221

Любохинець Л.С., Шацький А.П., Ошовський А.С.	
Інструменти гнучкого управління та їх використання в бізнес-середовищі.....	224
Мейш А.В., Матвіїшин Д.М.	
Суспільна відповідальність сучасного бізнесу: значення та аспекти прояву.....	229
Охріменко С.О., Ткаченко В.В.	
Концептуальні основи стратегічного розвитку організації.....	234
Плющ А.В., Білик В.В.	
Бенчмаркінг як спосіб підвищення конкурентоспроможності.....	237
Руда Т.В., Юр'єв Б.В.	
Сутність та значення антикризового управління за сучасних умов господарювання.....	238
Сірий Я.В., Білик В.В.	
Сутнісна характеристика стратегічного управління.....	243
Танасієнко Н.П., Русін В.В.	
Роль креативних індустрій в економіці України.....	246

Секція 5

Проблеми управління логістичною діяльністю організаційних структур

Касій Л.В.	
Можливості проектування і розвитку регіональних логістичних центрів на Львівщині (сектор агробізнесу).....	251
Мороз С.В., Заболотна С.О.	
Електронні засоби та звітність в логістиці.....	256

Ядуха С.Й., Левченко С.А.	
Аналіз впливу кризових ситуацій на логістичний бізнес: виклики та втрати.....	261
Ядуха С.Й., Мейш О.В.	
Страхування вантажу як запорука безпечної логістичної супроводу.....	266
 Секція 6	
Регіональна підтримка вітчизняного виробника.	
Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів господарювання	
Дражниця С.А., Лихогод О.Г., Ярмолюк Я.А.	
Прогресивні методи та інструменти удосконалення організації торговельної діяльності.....	272
Проскурович О.В.	
Кластеризація розвитку швейного виробництва на Поділлі.....	275
Руда Т.В., Рудий А.М.	
Роль інституту банкрутства за сучасних умов здійснення підприємництва.....	279
Сментина Н.В.	
Державне регулювання експорту в умовах воєнного стану: виклики та преференції для бізнесу.....	281
Ядуха С.Й., Wildauer K.	
Способи міжнародного транспортування вантажу “Top Logistik”.....	286
Sukhonos K.	
Applied principles of implementation of innovation policy of business structures.....	292

Секція 7

Демократичні основи розвитку громадянського суспільства

Доценко І.О.

- Добровільна участь у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування: зміни в законодавстві.....296

Заславська О.О.

- «Революції в головах» або що таке громадянська освіта?.....300

Посвістак О.А.

- Популізм як інструмент політичних партій у ХХ-ХХІ ст.: проблема впливу на демократію.....305

Іванов М.В.

- Сучасні трансформації суспільства як чинник розвитку підприємництва.....310

Я.І. ЛОСІЦЬКА, В.В. БІЛИК
Черкаський національний університет ім. Богдана Хмельницького
м. Черкаси, Україна

НАУКОВІ ПІДХОДИ У ДОСЛІДЖЕННЯХ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ

Перший виклад теорії організаційної поведінки було представлено в 1978 Теренсом Р. Мітчеллом, яке охоплювало чотири теми – індивідуальні відмінності, ставлення до роботи, мотивація та лідерство [1].

Поведінка – зовнішня та внутрішня активність суб'єкта, що виявляється при його взаємодії з навколошнім середовищем. Прихильники поведінкового підходу в менеджменті зосереджувалися на питаннях мотивації, лідерства та влади, підвищення ефективності організації за рахунок підвищення ефективності кожного працівника.

У першому підручнику, що вийшов у 1973 році, Фред Лютенс виступає представником «поведінкового підходу до менеджменту», визначаючи організаційну поведінку як науку про розуміння, прогнозування та контроль людської поведінки в організаціях.

Джон Шермерорн, Джеймс Хант та Роджер Осборн, організаційну поведінку розглядають як академічну дисципліну, яка вивчає поведінку співробітників та груп в організації, яка допомагає керівнику приймати правильні рішення у процесі роботи з людьми у складному, динамічному середовищі [2].

Цікаво відзначити, що деякі фахівці при тлумаченні визначення Ф. Лютенса характеризують організаційну поведінку виключно як управлінську діяльність, яка полягає в поясненні, описі, прогнозуванні та регулюванні поведінки працівників в організації [3].

Організаційна поведінка за перерахованими ознаками є соціальною, усвідомленою, навмисною, набутою, це область, де при правильному управлінні не повинні мати місце помилки та поведінкові реакції.

Для розуміння сутності категорії «організаційна поведінка» важливі такі висновки прихильників ситуаційного підходу в менеджменті:

- функціонування та розвиток організації розглядається у тісній взаємодії із зовнішнім середовищем [4];
- безперспективність ідеї розробки універсальних принципів ефективності діяльності керівника (концепція ситуаційних обмежень)

У різних ситуаціях залежно від індивідів та груп в організації, характеру роботи та технологій, середовища, в якому знаходитьться організація, та її структури ефективними будуть різні методи, практики та стилі управління, і завдання менеджера полягає у тому, щоб визначити, який метод у конкретній ситуації, у певних обставин і у певний час найкраще сприятиме досягненню цілей організації.

Люди набагато швидше адаптуються до різних ситуацій, ніж це передбачено типами особистості [5].

Переосмислення поняття «організаційна поведінка» відбулося при появі стейкхолдерської концепції в менеджменті та в ході пошуку організаціями способів залучення зацікавлених сторін до виявлення, розуміння та реагування на завдання та проблеми стійкості, інтегрування їх участі у процес управління, структуру та відповідні процеси прийняття рішень.

В рамках теорії менеджменту прихильники цього підходу визначили коло та ролі стейкхолдерів у спільному досягненні цілей та підвищення конкурентоспроможності сучасної компанії, досліджували їхню здатність впливати на організацію, і не завжди

позитивно.

Таким чином, організаційна поведінка перетворилася на зростаючу сферу досліджень, яка надає безліч інформації для лідерів 21-го століття, які зацікавлені у підвищенні ефективності діяльності організації та виявленні інструментів, що призводять до організації до успіху.

Спроба систематичного огляду сучасних наукових досліджень у цій галузі дозволяє дати їм критичну оцінку з погляду редукціонізму, втрати причинності, низької репрезентативності, а також обґрунтувати необхідність активізації зусиль наукової спільноти у напрямку використання їх можливостей.

Література

1. *Mitchell T.R. People in organizations: Understanding their behavior.* Hardcover. 1978. 590 p
2. *Шермерорн Дж., Хант Дж., Осборн Р.* Організаційна поведінка. Харків, 2006. 640 с
3. *Липатов С.А.* Організаційна поведінка: концептуальні моделі та методи діагностики. // Наукові праці КНТУ. Економічні науки. – 2019. – Вип. 17. – С. 328–332.
4. *Lawrence P.R., Lorsch J.W.* Organization and Environment. Homewood, Ill. : R. D. Irwin, 1969. 279 p.
5. *Wagner J.A., Hollenbeck J.R.* Organizational behavior: Securing competitive advantage (5th ed.). Mason, OH: Thomson/South-Western. 2005. 784 p